

Ocena preferencji i postaw konsumentów wobec spożycia owadów jadalnych

Assessment of consumer preferences and attitudes towards the consumption of edible insects

Magda Pastusiak, Mikołaj Ociesa, Ewa Jabłońska-Rys

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Wydział Nauk o Żywności i Biotechnologii
Studenckie Koło Naukowe Gastronomów

Cel pracy:

Określenie preferencji i postaw polskich konsumentów wobec spożywania owadów jadalnych.

Metody badawcze:

Sondaż diagnostyczny z użyciem autorskiego kwestionariusza ankiety, którą rozpowszechniono w mediach społecznościowych. Kwestionariusz dotyczył częstotliwości i formy spożycia owadów, możliwych powodów ich nie spożywania oraz wiedzy z zakresu korzyści a także potencjalnych zagrożeń wynikających z powodów włączenia takich surowców do diety.

Tabela 1. Dane socjodemograficzne w populacji 217 osób

Płeć	Procent respondentów [%]	
	kobieta	70,0
mężczyzna	30,0	
Wiek	poniżej 18	3,7
	18-25	78,3
	26-35	11,5
	36-50	5,1
powyżej 50	1,4	
Miejsce zamieszkania	miasto do 50 tys. mieszkańców	25,3
	miasto powyżej 50 tys. mieszkańców	38,2
	wieś	36,4
Wykształcenie	podstawowe	2,8
	ponadpodstawowe	1,8
	zawodowe	4,1
	średnie	53,0
	wyższe	38,2
Sytuacja zawodowa	uczeń/student	59,4
	pracujący	36,9
	bezrobotny	3,2
	emeryt/rencista	0,5

Podsumowanie:

Spożywanie owadów jako źródło białka ma obecnie marginalne znaczenie. W celu zmiany postaw konsumenckich wobec tego typu żywności należy rozważyć działania edukacyjne. W propagowaniu spożycia owadów pomocne mogą być strategie reklamowe, podkreślające ich wartość odżywczą i pozytywny wpływ na środowisko.

Wyniki:

Wyniki badań wykazały, że stanowcza większość ankietowanych nigdy nie spożywała żywności na bazie lub z dodatkiem owadów. Osoby, które potwierdziły spożywanie takich produktów, w przeważającej większości robiły to sporadycznie (raz – kilka razy w życiu). Najczęściej spożywaną formą owadów była postać sproszkowana (mąka z owadów). Pozostałe formy, wymienione wraz ze spadającą popularnością, to: forma dorosła (imago), izolaty białka z owadów, larwy, poczwarki i jaja. Stadium rozwoju oraz forma, w jakiej występują w żywności owady (całe, sproszkowane, bądź w postaci izolatów) mogą mieć istotny wpływ na chęć ich spożycia przez znaczną część potencjalnych konsumentów. Badania wykazały, że znaczna część ankietowanych nie posiada wiedzy w zakresie korzyści i potencjalnych zagrożeń wynikających z powodu spożycia owadów.

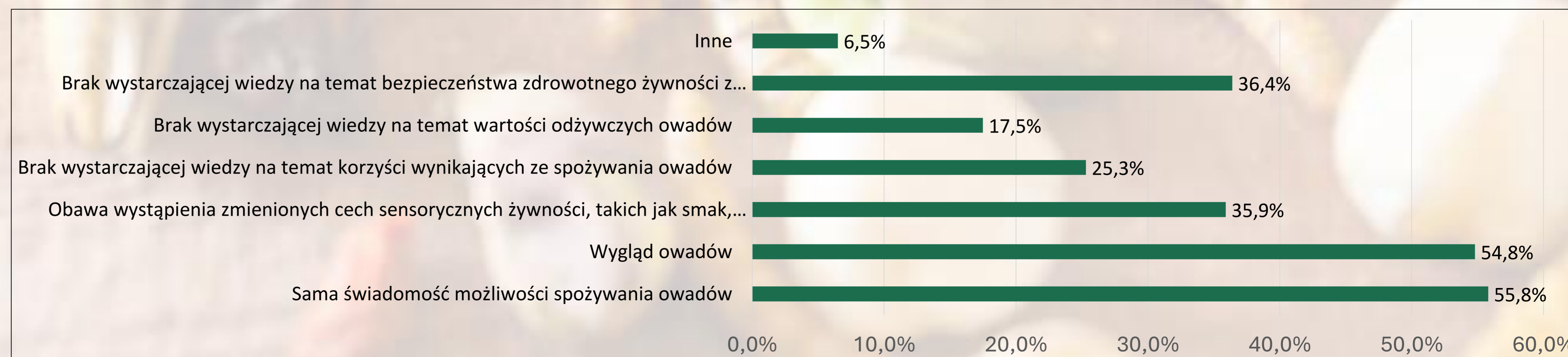

Tabela 2. Odpowiedzi respondentów na pytania dotyczące spożywania różnych form owadów [%]

Pytanie	Odpowiedź					
	w ogóle	jednokrotnie	kilka razy w życiu	kilka razy w roku	kilka razy w miesiącu	kilka razy w tygodniu
Jak często spożywają Państwo żywność na bazie lub z dodatkiem dorosłej formy owadów?	78,8	8,8	9,7	2,3	0,5	0
Jak często spożywają Państwo żywność na bazie lub z dodatkiem owadów w postaci sproszkowanej?	71,4	7,8	14,3	4,6	1,8	0
Jak często spożywają Państwo żywność na bazie lub z dodatkiem izolatów z białka z owadów?	82,9	4,6	9,7	1,4	0,9	0,5

Tabela 3. Odpowiedzi respondentów na pytania dotyczące spożycia owadów [%]

Pytanie	Odpowiedź				
	zdecydowanie tak	raczej tak	nie wiem	raczej nie	zdecydowanie nie
Czy większa ilość łatwo dostępnych informacji na temat bezpieczeństwa spożycia żywności wzbogaconej w owady skłoniłaby Państwa do rozpoczęcia lub zwiększenia spożycia potraw zawierających owady?	15,7	24,4	20,3	18,4	21,2
Czy większa dostępność potraw z dodatkiem owadów w restauracjach lub sklepach spożywczych skłoniłaby Państwa do rozpoczęcia lub zwiększenia ich spożycia?	13,8	20,3	16,6	27,2	22,1
Czy niższa cena produktów spożywczych i potraw zawierających owady skłoniłaby Państwa do rozpoczęcia lub zwiększenia ich spożycia?	15,2	19,8	18,9	23,0	23,0
Czy zgadzają się Państwo ze stwierdzeniem: „Jestem otwarty na spożywanie pokarmów zawierających owady”	11,1	23,5	18,0	20,7	26,7
Czy zgadzają się Państwo ze stwierdzeniem, że owady jadalne mogą stać się żywnością przyszłości?	12,4	33,2	25,3	18,4	10,6

Rysunek 1. Wyniki ankiety dotyczące pytania: Które z wymienionych poniżej czynników wywołuje u Państwa niechęć do spożywania żywności z dodatkiem owadów jadalnych w największym stopniu?